

Patriotul

COEDIAN DE ALIUDINE PATRIOTICA DIMOCRATIA

Redacția și administrația
Arad, Bul. Regina Maria 24.
Telefon Redacția și adm. 16-80

Redactori responsabili:
IOAN BOGDAN
STEFAN I. SIMON

Abonamentul: Lunar Lei 8.000.-
Funcționarii, muncitorii și
pensionarii sindicalizați Lei 6.500.-
Pl. întrecinderi un an „ 200.000

Citiți

ediția specială
a ziarului Patriotul
de Luni dimi-
neața despre
Rezolvarea unor im-
portante probleme
ale populației Jude-
țului Arad de către
d. ministru Lucrețiu
Pătrășcanu

Cuvânt către intelectuali

Discurs rostit de d. ministru

Lucrețiu Pătrășcanu

in ziua de 2 Noembrie in Palatul Cultural din Arad

In ziua de 2 Noembrie, d. ministru Lucrețiu Pătrășcanu, primul candidat pe lista Blocului Partidelor Democratice din Arad, s'a adresat — precum am anunțat la timp — intelectualității Aradului.

Sala Palatului Cultural a fost arhiplină. Tot ce are mai valoros intelectualitatea românească a Aradului, a fost prezent cu ocazia aceasta pentru a asculta pe ministrul poporului, pe acest distins și vechi luptător pentru drepturile sociale și naționale ale poporului român.

In introducerea cuvântării sale, d. ministru Pătrășcanu a arătat că inițial s'a gândit să facă o expunere programatică. Dar a renunțat la aceasta, hotărând să prezinte intelectualității Aradului — în calitatea sa de candidat pe lista Blocului Partidelor Democratice — autobiografia sa, viața sa politică, trecutul său.

Ropote de aplauze, entuziasmul cu care a fost primită această spovedanie publică, au arătat că intelectualitatea Aradului știe să aprecieze acest trecut curat de lupte în interesul poporului, acordând încrederea sa deplină dlui prof. univ. Lucrețiu Pătrășcanu.

Drept dovadă a impresiei făcute asupra auditorului, o serie de frunți ai intelectualității Aradului — în frunte cu P. S. S. Episcop Andrei Magieru — au știut să-l feliciteze imediat după discurs pe orator.

Avându-se în vedere deosebita valoare a acestei cuvântări, înem să redăm în numărul nostru de azi pe larg pasajele mai importante.

Am născut în anul 1906, în Bacău, dintr-o familie de intelectuali. Familia mamei mele este de origine bănățeană, din Lipova, bunicii mei Dimitrie Stoica refugiindu-se în Capitala Moldovei în anul 1948. Ajuns aici profesor, a publicat

prima gramatică pentru limba latină în românește.

Familia tatălui meu este o familie veche moldovenească, cu legături istorice stabilite, până în timpul lui Ștefan cel Mare. Bunicul meu după

D. ministru Lucrețiu Pătrășcanu

tată era și el cărturar și trăind lângă lași a cultivat pe o moșie războșească cu ardoare florile și stupărițelul.

Tatăl meu D. D. Pătrășcanu profesor de istorie, este un cunoscut literat.

Am avut o copilărie liniștită. Părinții mei, oameni luminați, n'au încercat să exercite nici un fel de influență în timpul dezvoltării noastre, a copiilor, încluzând orice fel de constrângere morală sau spirituală. Am putut astfel să ne dezvoltăm în voie conform structurii noastre sufletești și intelectuale.

afectivă, dar care nu poate să fie nesocotită.

Al doilea motiv sau mai bine spus, a doua împrejurare a fost cultura pe care mi-am apropiat-o în adolescență.

Ca elev de liceu cunoșteam foarte bine literatura românească, care de

O nouă epocă a istoriei

Al patrulea element — și poate hotărâtor — a fost marele și epocalul eveniment: revoluția din Octombrie din Rusia. Am simțit, poate mai mult instinctiv, că o nouă epocă istorică începe și toate năzuințele mele de învoire, toată setea mea de dreptate, pe plan social, le-am legat de marile frământări care se desfășurau cu repeziune în fostul imperiu țarist.

Intrând în mișcarea muncitorească ca student, am început imediat să particip la toate evenimentele politice și la toate acțiunile pe care mișcarea muncitorească le iniția și susținea în acel timp.

In anul 1922, am plecat cu o delegație la Moscova. Cu acel prilej am

pe atunci mi-a născut un interes deosebit pentru toate problemele legate de dezvoltarea poporului nostru. M'a influențat însă deosebit literatura rusă cu Dostoevsky, Tolstoi, Turgheneff și Cernishevsky, cu aspectul ei larg umanitar, după cum m'a influențat și literatura franceză cu Anatol France, Maupassant și Flaubert. N'am avut nicodată atracție pentru romantici.

Al treilea element determinant a fost atmosfera de acasă. Tatăl meu făcuse parte din mișcarea socialistă dinainte de 1900. Ajuns mai târziu deputat liberal, s'a plasat permanent în aripa stângă a acestui partid, în așa numita grupare a „generosilor”. Trecutul socialist al tatălui meu se reflecta în contactul lui familial.

putut asculta pe marele Lenin și trăi atmosfera revoluționară, care încă palpita în Capitala Revoluției. Moscova vibra încă de toată frământarea revoluționară și ultimele focare ale reacțiunii continuau să străiască efemera lor existență.

Dându-mi seama de incomplectă mea cultură, de necesitatea de a continua și dezvoltarea studiilor începuse la București, după luarea licenței, am plecat în Germania, spre a studia economia politică și filozofia. Mă atrăgea în Germania în special puternica mișcare muncitorească de acolo și perspectiva de a putea aprofunda și studia literatura marxistă.

Arestat pentru prima oară de „istorici”

Intors în țară, în primăvara anului 1924, sunt pentru prima oară arestat și cunosco căzemațele Jilavei. În acel moment guvernul liberal a pus în stare de ilegalitate Partidul Comunist și a arestat pe toți conducătorii lui. O mare agitație este permițată împotriva arestării noastre. 30 de activiști am declarat greva foamei, grevă care a durat 8 săptămâni, ultimele 5 zile declarând și greva setei.

Am căzut grav bolnav de un început de uremie. Internat împreună cu un alt tovarăș la spital, am fost instalați într-o cameră cu 4 nebuni sub motivul că era singura încăpătoare care avea grații la ferestră.

Eliberat, m'am reintors în Germania unde mi-am terminat studiile,

revenind în 1925 definitiv în țară.

În acel timp, pseudo-democrația românească începe să-și arate adevărata ei față. Sub guvernarea partidului liberal, iar mai târziu sub guvernarea partidului național-țărănesc, se în lanț procesele îndreptate împotriva activiștilor mișcării muncitorești. Încercări de represiune în masă au loc. În aceste împrejurări, alătura de activitatea în partid, activitate ilegală și conspirativă, particip ca apărător în procesele politice. Cu ocazia unui asemenea proces în anul 1930 la Cernăuți, am fost atacat de un grup de peste o sută de legionari și grav rănit. Am fost transportat la spital în stare de comă. Am scăpat totuși cu viață.

Campania electorală sub istorici

In 1931, după campania electorală în cadrul Blocului Muncitoresc-Țărănesc, sunt unul din cei cinci alesi comuniști pe listele acestui Bloc. Dar „democrația” nu permitea prezența unor asemenea deputați. După cinci zile de furtunoase dezbateri în Parlament ne sunt invalidate mandatele.

Particip activ la campania electorală din 1932, de astă dată sub guvernarea național-comunistă. Înainte încă de deschiderea campaniei electorale, sunt lansate mandate de arestare împotriva noastră. Trei zile după depunerea listei sunt arestat și încarcerat la Văcărești. Un val de

sângeroasă teroare se abate asupra noastră. Candidații și propunătorii noștri sunt arestați în însăși incinta Tribunalului de către Siguranță, unii chiar în Cabinetul Primului Președinte. Din 70 de județe n'am parvenit să punem liste decât în 9 județe. Toată campania noastră este împiedecată.

E bine de amintit aceste lucruri astăzi, când noi suntem la guvern, și când înpilătorii noștri de ieri, se plâng că nu le dăm libertate, deși ei au parvenit să-și pună lista în toată țara, fără nici o împiedecare.

(Continuare în pag. 5.)

Intrarea în mișcarea muncitorească

Am intrat în mișcarea muncitorească, în primele formațiuni ale Partidului Comunist, în 1919, când în că nu împlinisem 19 ani. De atunci și până astăzi, am rămas soldat credincios în rândurile acestui partid, n'am cunoscut altă formațiune sau grupare politică, nu m'am abătut dela linia lui.

Care sunt motivele care m'au determinat să intru în mișcarea muncitorească și astfel să păsesc pe un

drum care timp de 27 ani a însemnat o luptă neîntreruptă, legată de multe suferințe, nu o singură dată cu o puternică coloratură de tragism? Am făcut parte dintr-o familie materialicește bine situată. Am acceptat totuși o viață întreagă de privațiuni personale, de suferințe fizice, dar trebuie să spun imediat, nici odată de scăderi morale sau sufletești.

Ideile de dreptate și iubirea de oameni

Primul motiv, care cred că a determinat intrarea mea în mișcarea muncitorească a fost o anumită structură sufletească, cu un înăscut

puternic sentiment pentru ideea de dreptate și o puternică iubire de oameni, de oameni aflați în suferință. Este un element de natură

Femei, pentru viitorul copiilor voștri, pentru fericirea familiilor voastre, VOTAȚI SOARELE

A fost stabilit noul preț al zahărului

Salariații vor plăti tot veșnicul preț

Comisariatul general al prețurilor a terminat ieri lucrările pentru stabilirea noului preț al zahărului.

Sporirea prețului sfeclei de zahăr de la 120 kgr., cât era anul trecut, la 300 lei kgr., cât a fost stabilit pentru actuala recoltă, a determinat și o serioasă măjorare a costului zahărului.

Suntem informați însă că salariații în cadrul economatelor vor primi zahărul la vechiul preț, degravat de taxele fiscale, adică la circa 2800 lei kgr., întreprinderile particulare și instituțiile publice urmând a suporta diferența până la cea, 12.000 lei kgr., la cât urmează a fi fixat prețul zahărului destinat economatelor.

Pentru restul populației care nu face parte din economate, prețul zahărului se pare că va fi fixat în jurul sumei de 30.000 lei kgr.

Odată stabilit noul preț distribuția zahărului va începe, așa după cum am anunțat în jurul datei de 15 Noembrie crt.

Sărbătorirea primei Revoluții socialiste sovietice la întreprinderile din Arad

Dnii Cuedan Petru și Gh. Voștinar candidați pe lista BPD. au vorbit muncitorilor

La scurgerea alor 29 de ani de la ziua când poporul sovietic a izbucnit în revoluție din cauza de interioritate impusă în care se găseau de murele și începutul om al libertății și păcii tuturor popoarelor, Vladimir Ilici Lenin, poporul românesc, unit pe vecie cu patriciul veșnic al Răsării, și-a exprimat toată admirația pentru Revoluția care a adus eliberarea poporului sovietic, a adus cu sine mai târziu după distrugerea nazismului și libertatea celorlalte popoare din jurul ei și din alte continente.

Peste tot în țara românească, au avut loc meetinguri cu ocazia cărora au fost scoase în evidență evenimentele primum Revoluției din Octombrie a popoarelor sovietice și învățămintele pe care muncitorimea noastră trebuie să le tragă din acele zile de negură și sânge pentru libertatea lor și libertatea noastră și libertatea tuturor popoarelor iubitoare de pace.

Asemenia meetinguri au avut loc la fabrica ITA, Astra și CFR. Asupra meetingului de la ITA, am scris în numărul nostru din 8 Noembrie.

LA FABRICA ASTRA

La fabrica Astra, au luat cuvântul cu această ocazie în fața muncitorimii, dnii Cuedan Petru și Voștinar Gheorghe candidați pe lista BPD, din județul Arad.

Dupăce face un scurt istoric al revoluției din Octombrie 1917, d. Gheorghe Voștinar spune printre altele:

— Noi n'avem alte arme decât unitatea și această unitate trebuie să fie mai puternică decât satele de milioane de lei...

Speciale

cinematografe

ARO: Venim, cu Charles Boyer.
GORSO: Farmacee, Fernand Ledoux și Renee Faure.

FORUM: Ultimul sbor, cu Edvard G. Robinson.

ROYAL: Esti a mea, Silagy Szabo, Perenyi.

SAVOY: Când banii vorbesc, Szörenyi, Dayka, Csorota.

URANIA: Covorul fermecat. Un minutat film sovietic.

Azi depune jurământul seria II-a a contingentului 1946

Azi, înalte de amiază are loc la catedrala ortodoxă din Arad, depunerea jurământului celei de a doua serii a contingentului de recruți 1946. Ziua când acei cari au îmbrăcat recent halta militară, pentru a-și face instrucția de ostași ai țării vor jura credință veșnică Regelui României democratice și cuorilor naționali. Nimic mai frumos decât să se...

sunți apărător al poporului din care face parte, al întregului popor și nu al unei mici restrânse și nimic mai frumos cum parțea cetățenilor acestui oraș decât să participe la sărbătoarea tinerilor recruți. Participarea noastră își va înălța în eridintă că suntem alături de ei, oriunde își să fie alături de durerile Națiunii și oriunde, așa cum ei vor jura să...

voluției din Octombrie, inaugurarea realizării muncitorești.

A luat cuvântul cu această ocazie d. Subu un harnic și iubitor al muncitorilor, care făcând un scurt istoric al revoluției socialiste, începe cu un apel la unitatea muncitorească mai ales în preajma alegerilor care vor însemna definitivă zdrobire a reacțiunii și victoria democrației din România, pentruca în continuare să dea cîntec numelui acelora care au ostentat pentru realizările din Depoul Arad.

În numele Direcției regionale la cuvântul d. inginer prof. Vlădescu care elogiază munca depusă de angajații Depoului și arată că aceste realizări au fost posibile numai datorită faptului că la cârmă țării se găsește un guvern care a înteles dolanțele muncitorimii; guvernul de tipu țiroza.

An mai iust cuvântul cu această ocazie d. Gilbert Ștefi serviciului de personal regional Demia Antel președintele Comitetului Local Voștinar Gheorghe candidat pe lista BPD, scoțând în evidență...

Desvelirea plăcii comemorative dela casa în care s'a născut Gh. Halmăgeanu, tipograful erou căzut la dător e în ziua de 8 Noembrie 1945

O pioasă solemnitate a avut loc în str. Rahovei 146, cu prilejul desvelirii plăcii comemorative dela casa în care s'a născut și a crescut tipograful erou Gh. Halmăgeanu, ucis de gloanțele reacției nare anul trecut la 8 Noembrie în fața Palatului Regal, în timp ce apăra sediul Confederației Generale a Muncii, atacată de către bulgarii reacționari.

La orele 11, s'au adunat în fața casei cu Nr. 146 toți membrii sindicatului tipografilor în frunte cu d. Voștinar Gheorghe, președintele de onoare al acestui sindicat, urma de d-nii Măcean Dumitru, vice președintele PSD, Bercea Ștefan, din partea Partidului Comunist Român, Lupău, din partea Comitetului Local, apoi comitetul sindicatului în frunte cu d. Sechereș Dimitrie, președintele acestui sindicat.

Păr consilier Cajus Turicu, după oficierea serviciului divin a rostit o impresionantă cuvântare în care a evidențiat...

peste ziua de tuda și nevoi a lui Halmăgeanu Gheorghe pentru dăta cauzal țării ca să se realizeze muncitorii, să ține pentru o viață mai bună.

A luat apoi cuvântul d. Gheorghe Voștinar care a spus următoarele:

Acum un an și jumătate când intră în viață partidul nostru se îndepărta spre război legal pentru a omagia pe M. Ș. Regele, care împreună cu oamenii politici a realizat actul dela 23 August 1944, o grupă de dementi în loc de a aprecia acest gest al muncitorimii, a scos pistoalele și au ucis pe Gheorghe Halmăgeanu.

Aucl când țara avea nevoie, mai mult ea orșând de liniște, ca și azi, s'au găsit trădători care au încercat să oprească muncitorimea din drumul ei înainte.

D. prefect a evocat apoi unii negri de țoare, când poliția aresta pe muncitori și încerca pe toate mijloacele să-i cumpere pe conducătorii acestora.

Din prilejul somatului Gheorghe Halmăgeanu a părăsit Aradul ducându-se mai întâi la Cluj și apoi la București unde deasemenea a luptat pentru clasa muncitoare și drepturile ei până ce a căzut ucis de gloanțele reacțiunii la 8 Noembrie 1945.

Să stie reacțiunea că înțeles vrea să ne orșează cu ochii ei. Noi nu vom mai tolera întorcerea vremurilor trănente.

După aceea d. prefect propune să se trimită de către sindicat o telegramă veșnică lui Halmăgeanu, care se află bolnav.

Postind ultimele cuvinte prin care are să se părăsească nu vor uita niciodată jertfa lui Halmăgeanu, d. prefect deves...

DE VÂNZARE LA FARMACII ȘI DROGUERII

didat pe lista BPD, scoțând în evidență importanța zilei de 7 Octombrie 1917 pentru poporul sovietic și celelalte popoare iubitoare de pace și libertate.

La Atelierele principale CFR, a avut loc în cadrul festiv comemorarea revoluției socialiste din Octombrie 1917 în prezența sutelor de muncitori în frunte cu d. Ingner Inspector Grosșoreanu Gheorghe. A vorbit cu această ocazie d. Precupaș Valahu care analizează cu lux de amănunte evenimentele din Rusia țaristă care au dus la revoluția din Octombrie, rolul important al marelui Lenin și al general-șefului Stalin care pe atunci era cel mai activ colaborator al generalului Lenin precum și zilele după această revoluție când au fost posibile realizările la care Uniunea Sovietică a ajuns în toate ramurile de activitate.

Seria cuvânturilor a fost încheiată de d. Cotoveanu Constantin președintele Sindicatului CFR.

tește placa comemorativă, care are următorul cuprins:

In această casă s'a născut tipograful HALMAGEAN GHEORGHE 1897—1945

Muncitor tipograf, asuzat de către reacționari, în Jala Pa. a. u. Regal d. n. București, la 8 Noembrie 1945.

Sindicatul Muncitorilor Tipografilor, Arad

În numele confederației generale a muncii a evocat figura lui Halmăgeanu Gheorghe, d. Bercea Ștefan din partea PCR, iar în numele PSD a vorbit apoi d. Măcean Dumitru, care a scos în evidență că spiritul lui Halmăgeanu trădește în noi care continuăm lupta lui și începe printr-un legământ de continuare a luptei pentru idealul pentru care a murit Halmăgeanu.

În numele comisiei locale a vorbit d. Lupău Ioan.

Ultimul a vorbit d. Sechereș Dimitrie, președintele sindicatului tipografilor.

De închiriat
imediat un
Local de bărbăție
Într-o stradă foarte circulată din centrul orașului. A se informa: KUNSTLER, Bdul Carol Nr. 8, et. I, p. m. 1-3 și seara între 6-8.
4087

Români și românce! Votați Soarele, semnul democrației românești

10 Noembrie - zi de înfrățire, de solidaritate a tineretului

Chemare

Către,

Tineretul României!

Tineri și tinere!

La 10 Noembrie 1946 se împlinește un an de la ziua istorică a înființării Federației Mondiale a Tineretului Democrat. În această zi, acum un an, la Congresul de la Londra, reprezentanții ai 35 milioane de tineri din 63 de țări, au hotărât să-și unească eforturile pentru înălțarea colaborării spre fărâșirea unui viitor pentru întreaga generație a lumii.

Delegații tineretului mondial erau în sufletești de hotărârea de a sări pentru totdeauna pericolul unui nou măcel de înălțare urmele grave lăuate de războiu, de a ajuta la eliberarea celor care sunt încă subjugati.

Federația Mondială a Tineretului Democrat în decursul unui an de existență s'a încadrat cu cinste în lupta omernică pentru pace și reconstrucție. Zina de 10 Noembrie rămâne sărbătoarea înfrățirii tuturor popoarelor.

Tineri și tinere!

Un eveniment de importanță covârșitoare pentru noi s'a petrecut în cursul acestui an: urmând exemplul tineretului lumii, tineretul din România a găsit calea unității de luptă democratică. La Brașov, în August, s'a creat Federația Națională a Tineretului Democrat care s'a decis să lupte pentru asigurarea viitorului luminos al Patriei. Organizații cu cele mai diferite preocupări grupând tinerii de toate categoriile sociale de toate naționalitățile, s'au alăturat și se alătură necontenit Federației noastre care numără sute de mii de membri.

Tineri și tinere!

Pentru noi ziua de 10 Noembrie nu e numai ziua marel bucurii și solidarității cu tineretul întregii lumi. 10 Noembrie este pentru tineretul din România un prilej de a ne afirma voința noastră de luptă și de muncă pentru înălțarea Patriei, pentru propășirea poporului nostru popor.

Strădanile noastre până acum au cunoscut multe izbânzuri în puternicele noastre bătălii de reconstrucție în lupta împotriva efectelor secetei împotriva dușmanilor democrației. În ridicarea nivelului culturii în găsirea căii de unitate indestructibilă a tineretului nostru.

Inscrierile la Facultatea de Drept din Cluj

Se aduce la cunoștința bacalaureaților teoretici și comerciali cari doresc să se înscrie la Facultatea de Drept din Cluj, că trebuie să se supună unui examen de admitere din următoarele materii:

1. Latină (traducerea unui text),
2. Drept Constituțional și administrativ,
3. Logică și psihologie și
4. Istoria Românilor și Universității.

Inscrierile pentru acest examen se vor face în zilele de 25-28 Noembrie 1946 iar examenul va începe la 29 Noembrie.

Pentru înscriere se va prezenta diploma de bacalaureat și se va achita taxa de 20.000 lei.

Citiți și răspândiți „Satriotul”

În ziua de Duminică, 10 Noembrie, a. c. Apărarea Patriotică cartierul 11. organizează un

rații. Munca noastră trebuie să fie cea mai îndărită pentru că împrejurările pe care le străbatem sunt dinare cele mai hotărâtoare pentru viitorul Patriei.

Tineri și tinere!

Pentru asigurarea acestui drum pe care ni-l propunem, cea mai sfântă datorie a noastră imediată este să contribuim din toate puterile noastre. Ultima fază e în istorie a forțelor democratice. Trebuie să istorie a sorțelor democratice. Trebuie să mobilizăm alături de cauza democrației și a progresului pe toți tinerii și tinerele țării: muncitorii, țărani, studenții, soldații căci viața noastră a tuturor va fi liberă și demnă de trai într-o Românie cu adevărat democratică.

Tineri și tinere!

Mergând numai pe acest drum, îndeplinindu-ne astfel datorita către țară, vom îndreptăți nădejțile pe care întregul popor le pune în tineretul său.

Pentru o pace dreaptă și trainică, pentru o Românie liberă și prosperă, pentru un viitor mai bun, prin victoria în alegeri a forțelor democratice, prin zdrobirea definitivă a reacțiunilor istorice, dușman al poporului și al tineretului.

INAUNTE, la luptă cu toate forțele noastre în spiritul lui 10 Noembrie, zi de luptă pentru mai binele tineretului unit al lumii.

Comitetul executiv al Federației Naționale a Tineretului Democrat din România

Azi, 10 Noembrie - ziua Apărării Patriotice

Se drumul marilor realizări Apărarea Satriotică continuă opera de ajutorare a celor năpăstuiți

Vor fi îmbrăcați 120 copii orfani de războiu - Programul zilei

În întreaga țară, Apărarea Patriotică a închinat această zi pentru ajutorarea lor invalizilor și orfanilor de războiu.

Copii mici, orfani de războiu, fără ajutor, bărbăți cu părți din corpul lor sacrificate pe altarul Patriei, se înălță, țesează Apărării Patriotice și primesc din pușinul acestei organizații daruri din darurile adunate în scopul acestei ajutorări.

Situația numerică a invalizilor orfanilor și văduvelor de războiu pe întreaga țară se prezintă astfel:

110 mii invalizi, 360 mii văduve, 268 mii orfani.

Într-o decă urmele războiului, Dealtfel, în 23 Octomvrie a. c. a avut loc conferința pe țară a secțiilor IOVR, din Apărarea Patriotică, care, luând cunoștință de realizările guvernului dr. Petru Groza, s'au atașat în total acestui guvern care s'a dovedit că sprijină toate dolcanțele lumii IOVR.

Conferința a salutat deosemeni înfăptuirile și munca deosebită depusă de către organizația Apărării Patriotice pentru sprijinirea revendicărilor lumii IOVR.

Cinema

CORSO

„SORTILEGES“ (Farmece) film francez

Un film nou francez, producția 1946, pe ecran apar două vedete noi ale cinematografului francez.

În acest film, Christian Jaques a lansat o nouă pereche de amanți Renée Faure și Roger Pigaut. Alături de ei mai interpretează în rolurile principale cunoscuții artiști ai filmului francez: Madeleine Robinson, Fernand Ledoux și Lucien Cordel.

Filmul este o puternică dramă plină de dinamism și atmosferă. Fiecare artist și-a interpretat perfect rolul, dar parerea noastră este că noua pereche de îndrăgosiți nu este încă la nivelul artistic al celor vechi.

Un film decorat cu „medalia de aur”. Ceva cu totul nou și deosebit. Emoție, mister și acțiuni palpitate.

FORUM

„ULTIMUL SBOR“ (film american)

Un film de aviație, distractiv, care arată viața aviatorilor britanici, perioada de instrucție prin care trec și micile amănunte în legătură cu pregătirea pentru primul sbor.

Vine apoi atacul Berlinului, de către puternicele bombardiere cu patru motoare. Fiecare aviator trece prin emoții. Sunt doborâți, plutesc pe Atlantic într-o barcă pneumatică, sunt salvați, războiul în Europa se termină, dar ei continuă lupta în Pacific.

Informații

ASOCIAȚIA DE CANOTAJ DIN ARAD începe seria de conferințe în cadrul programului cultural în ziua de 13 crt., Miercuri, orele 5 d. m. în localul asociației. Cu această ocazie dl. dr. Szöllösi Sigmund ține conferința cu titlul „Crimă și pedeapsă”. Participanții la aceste conferințe sunt primiți cu plăcere. Conducerea, 1969

ECONOMATUL MESERIASILOR PATRONI No. 1, Str. Goldis 5, aduce la cunoștința membrilor că adunarea generală ținută la 7 Noembrie 1946, orele 6, a hotărât majorarea capitalului după fiecare muncitor la 200.000 (două sute mii) lei, iar pentru supliment de pâine (făină) un avans de 100.000 lei. Termenul de plată este până 20 l. crt. În caz de neplată la timp, Economatul face patronii răspunzători de neservirea muncitorilor. Comitetul, 1405

SEINTIREA MONUMENTULUI RAPOSATULUI NAGY ADOLF, maestru tinichigiu va avea loc Duminică, 10 Noembrie, orele 12 a. m. în cimitirul vechi israelit, 4081

SINDICATUL CONSTRUCȚORILOR va ține Duminică la ora 9, adunare. Comitetul.

Domnișcara HORTENSIA TULAI și dl. IONEL MUREȘAN căsătoriti

PARCHETUL TRIBUNALULUI ARAD, Nr. 1717-1946. Publicațiune. D. Schuster Smil și soția sa născ. Vale Engel, refugiați din Cernăuți (Bucovina de Nord), domiciliați în Arad, Str. Ouză Vodă Nr. 31, prin cererea lor înregistrată la acest Parchet, solicită reconstruirea următoarelor acte: 1. Actul de naștere al lui Schuster Smil, de religie mozaică, născut la 18 Noembrie 1900 în orașul Cernăuți din părinții: Ghi. Dall și Maria; 2. Actul de naștere al lui Vale Engel, de religie mozaică, născut la 17 Iulie 1904 în orașul Cernăuți din părinții: Moise și Rachel; 3. Actul de căsătorie încheiat la 19 Decembrie 1931 în fața ofiterului Stării Civile al orașului Cernăuți între Schuster Smil și Vale Engel; 4. Actele de naștere ale copiilor petiționarilor susnumiți: a) Schuster Erica, de religie mozaică, născută la 9 Febr. 1933 la Cernăuți; b) Schuster Alfred de religie mozaică născut la 12 Aprilie 1945 la Cernăuți; 5. Actul de constatare a cetățeniei române a petiționarilor, liberat de Primăria orașului Cernăuți. Noi, Primul Procuror al Parchetului Tribunalului Arad, în conformitate cu dispozițiunile art. 3 din Decretul Lege Nr. 1062 din 13 Dec. 1940, petiționar la reconstruirea actelor de stare civilă a persoanelor refugiate din Basarabia și Nordul Bucovinei, invităm pe orice persoană sau autoritate, care deține un act sau alte înscrisuri privitoare la actele ce urmează a fi reconstruite, să se depună, sub luare de dovadă, la grefa acestui Parchet. Totodată invităm orice persoană, care cunoaște pe petiționar și se prezintă neînțârziat la Parchetul Tribunalului Arad, pentru a arăta în scris datele ce posedă cu privire la starea civilă a petiționarilor. Arad, la 6 Noembrie 1946. — Prim-secretar: PISCORANU, 4099

votați SOARELE!

ceai dansant

în saloanele Restaurantului „Cornul Vânătorului” cu începere dela orele 18

Cuvânt către intelectuali

Discurs rostit de d. ministru LUCREȚIU PĂTRĂȘCANU în ziua de 2 Noembrie în Palatul Cultural din Arad

(Urmare din pag. I-a)

Doi ani grei, departe de țară...

Mi se însenează în vara anului 1933 un simulacru de proces, după luni întregi de detențiune. Dar ca totdeauna în viață, nici un mijloc de teroare, nici un mijloc de intimidare, nu m'au abătut din drumul meu. Am rămas mai departe activ în mișcarea muncitorească.

În Februarie 1935, sunt evenimentele sângeroase dela Grivita. Sunt arestat, după ani și fac cunoștință din nou cu cazematele Jilavei. O mare campanie se duce împotriva areștilor. Deși pus în libertate, în

fața perspectivelor unei noi arestări și a procesului plănuit de guvern sunt nevoit să iau calea emigrației în străinătate.

Urmează doi ani grei departe de țară, de frământările de aici, de toate evenimentele care se desfășurau cu repeziunea. Au fost doi ani dintre cei mai grei pe care i-am trăit. Se împletea dorința de activitate cu nostalgia locurilor de care mă legau anii tinereții și ai luptelor trecute, oline de tragism, dar și de măreție.

Lupta împotriva lui Maniu și a regionalilor

În continuare, d. ministru Pătrășcanu descrie epoca după 1936, când reîntors în țară participă la lupta împotriva instaurării dictaturii și a valorii legionar în necontenită creștere. Amintind prima întâlnire cu Iuliu Maniu în 1937, descrie acerbă luptă dusă atunci împotriva pactului încheiat cu Codreanu, care a făcut atâta rău cauzei democrației în România, și a deschis în realitate căile dictaturii legionare la noi în țară.

A recapitulat apoi toate evenimentele internaționale — dictatura

hitleristă în Germania, înfrângerea Frontului Popular în Franța, căderea Republicii Spaniole și loviturile de forță ale celui de al treilea Reich în Cehoslovacia și Austria — continuând:

„Au fost ani grei pentru că la orizont pe frontul internațional se ridicau norii negri ai reacțiunii, ai dictaturilor totalitare. Mișcarea muncitorească, democrația și toate curentele progresiste, sufereau grele lovituri. Se părea că un nou ev mediu întunecat se deschidea înaintea noastră. A venit apoi războiul în 1939.

Nu m'am îndoit o singură clipă că hitlerismul și fascismul vor ieși înfrânți

Trebuie să vă fac o mărturisire și să rog să-mi dați crezare. În toți acești ani, ca și la începutul războiului, nu m'am îndoit o singură clipă că hitlerismul și fascismul vor ieși înfrânți. Și aceasta, nu pentru că eram un iluminat sau un profet. Dar mi-a dădeam seama că în lupta

între două lumi, ideile de progres, ideile de libertate și de democrație — trebuiau să iasă victorioase. Această credință era rezultatul cercetărilor obiective a desfășurării istorice și a drumului pe care urma să pășească mai departe omenirea.

Pregătirea acțiunii dela 23 August, alături de M. S. Regele

La începutul războiului am cunoșcut lagărul dela Miercurea Ciucului. A urmat apoi domiciliul obligator, timp de 3 ani, când am fost pus sub strictă pază jandarmerească și mi s'a rupt astfel orice contact cu lumea din afară. Apoi, a urmat lagărul dela Târgu Jiu, reîntorcerea în domiciliul obligator și fuga mea de sub pază. Trăind ilegal la București, am putut participa în mod activ la pregătirea loviturii de stat din 23 August 1944. Această pregătire s'a făcut în con-

diții dramatice, fiind urmărit de Gestapo și de Siguranță.

D. ministru Pătrășcanu arată rolul jucat de Majestatea Sa Regele Mihai în această lovitură și condițiile în care s'a realizat răsturnarea lui Antonescu. Apoi descrie în culori vii, lupta pentru apărarea Bucureștiului.

A urmat apoi semnarea armistițiului, domnia sa prezidând delegația care a plecat la Moscova în acest scop.

Idealurile marilor mulțimi...

„În toți cei 27 de ani de activitate politică — continuă mărturisirea sa — nu puține au fost ocaziile pline de amărăciune, pline de gravitate. M'am îndoit însă vreodată de justetea credințelor pe care le-am îmbrățișat în tinerețe, a idealurilor pe care am întes să le slujesc de atunci? Nu, nu m'am îndoit niciodată. Și explicația este simplă. Într-o existență mea ca persoană, ca individ și între idealurile mele, am făcut o separație; indiferent ce urma să se întâmple cu fapta mea pășitoarească, stiam că aceste idealuri sunt nu ale unui individ, ci ale

marilor mulțimi, care nici nu dispar, nici nu sunt supuse pieririi. Stiam că mussels vor continua să trăiască, vor continua să și desfășoare munca lor creatoare și să realizeze aceste idealuri. De aceea nu m'am îndoit nici un moment în țara credințelor și identităților mele.

Ce dădorez eu mieșu muncitorilor, Partidului Comunist? Foarte mult. O ideologie clară, precisă, definitivă conturată. O nouă concepție de viață. O nouă morală. Dădorez disciplina, atât de necesară toamă unui element intelectual, cu penice tenaște individualiste, qu-si avor-

Omenirea, în încercarea ei de a se organiza, va ajunge să și dea o organizație, în care exploatarea omului de către om, să înceteze. Fiecare om se naște liber, trebuie să trăiască în libertate, iar societatea trebuie astfel construită încât să-i dea maximum de posibilitate, pentru a-și putea desfășura întreaga capacitate, toate valorile lui.

Cred, că prin democrație, poporul trebuie să și dea acea guvernare, care să realizeze în adevăr guvernarea prin popor și pentru popor. Aceasta înseamnă participarea celor mai largi mase în viața politică a unei țări.

Preșosul concurs al intelectualilor

Cred, că rolul muncitorimii în împrejurările economice și sociale de astăzi, este deosebit. Dar aceasta nu înseamnă subpreuirea nici a țărânimii, nici a intelectualității. Îmi dau seama — și fiecare din noi este convins — că nici o formă de orga-

nizație socială nu se poate lipsi de preșosul concurs al intelectualilor. Nu am sub-apreciat și nu sub-apreciem valoarea creatoare a intelectualilor — care sunt elementele de progres în știință, în artă și în toate domeniile culturii.

Idela națională nu poate fi despărțită de democrație

În ce privește ideea națională, cred că ea nu poate fi despărțită de democrație. Noi vrem, ca în ai poporului român, promovarea pe toate planurile a națiunii noastre. Dar această promovare nu trebuie să îmbrace nici caracterul sovim, nici dumănia față de celelalte popoare înconjurătoare. Dând cultură poporului nostru, înarmându-l din toate punctele de vedere, noi îi vom da putința în adevăr, să pășească pe calea progresului și a libertății, alături de toate marile popoare ale lumii.

Cred, în ce privește religia, că trebuie să domnească un spirit de acăncă toleranță, fiecare având libertatea să se închine și să creadă așa cum îi dictează conștiința și înimă.

În ce privește raporturile noastre cu biserica, dovadă de atitudinea noastră este că am întes să o sprăjim, scutind de expropriere bunurile ei. Am făcut acest lucru, în mod conștient, dându-se seama de însemnătatea actului pe care îl facem.

Legătura între trecut și viitor

Si acum, ajuns la sfârșitul acestei confesiuni publice — prima pe care o fac în cei 27 de ani de viață politică — tin să subliniez și să arăt, cum înțelegem noi să facem legătura între trecut și viitor.

Noi nu înțelegem să ridicăm bariere între ceea ce a fost ieri și ceea ce va fi mâine. Dar din tradițiile neamului nostru, înțelegem să luăm tot ceea ce este bun și deschizător de perspective pentru ideea de progres.

Noi vom duce mai departe și vom desvolta cultura poporului român. Noi vom ridica sus făclia care să lumineze calea viitorului, încorporându-i tot tezaurul de lumină pe care ni l-a lăsat trecutul.

Înarmați în acest chip, înțelegem să luptăm, ca prin spirit de emulație, prin luptă și muncă să deschidem o viață nouă țării și poporului nostru, o viață cât mai bună, cât mai prosperă.

Forum Tel. 21-10. Repr. 3, 5, 7, 9. Dum. și Samb. la 11, 13.

Azi: Extraordinarul film de aviație

Ultimul sbor
cu EDVARD G. ROBINSON

Cinema ROYAL

Azi, premieră

Ești a mea...
cu: SZILAGYI SZABO ESZTER — PERENYI — ZSILLEY — BILICSI VASZARY

Cinema SAVOY

Azi, premiera renumitei comedii:

Când bunii vorbesc
cu: SZÖRENYI EVA, DAYKA MARGIT, MALY GERŐ și CSORTOS GYULA

Cinema ARO

Azi, un film magnific
Charles Boyer
în
VENINUL

Corso Tel. 23-64. Repr. 3, 5, 7, 9. Samb. și Dum. mat.

Film fantastic Film formidabil

FARMECE
LUCIEN COEDEL, MADELEINE ROBINSON, FERNAND LEDOUX

Repr. la 3, 5, 7 și 9 fix. Tel. 19-33.

Film maghiar

Ești a mea...

Reprezentatii: 3, 5, 7, 9. Atențiune. Duminecă: 2.30, 4, 5.30, 7 și 8.30. Mat. orele 11.30.

Mat. orele 11.30.

cu: SZÖRENYI EVA, DAYKA MARGIT, MALY GERŐ și CSORTOS GYULA

Rep. 3, 5, 7, și 9. Casa deschisă dela 11. Telefon 24-45

INCEPEM UN CURS

de cosmetică practică și teoretică.

Participantele care termină acest curs, se pot prezenta pentru examen la București. Cursul se ține în fiecare după masă. Participantele primesc în scurt timp cunoștințele necesare, pentru perfecționare în arta cosmetică.

Cosmetică E. KELLY ARAD

Bdul Drăgălina 2. Telefon 51-08.

Cronica Externă

Conferința dunăreană

Conferința de la Paris a recomandat înscrierea în tratatele de pace cu țările riverane ale Dunării nu numai principiul liberet navigației pe toate statele, dar și convocarea unei conferințe a statelor riverane cu participarea celor patru miniștri de externe.

Unele puteri riverane au obținut grăbire un vot favorabil Consiliului Economic și Social al Conferinței de pace pentru convocarea unei conferințe dunărene la Viena. Țările riverane au cotat desigur contra convocării unei astfel de conferințe la Paris ca și la ONU.

Acum, la conferința celor patru miniștri de externe de la New-York, s'a inserat din nou pe agenda discuțiilor problema navigației pe Dunăre. Dezbaterile în această privință vor începe în zilele acestea și dacă această problemă va fi adoptată, ea poate fi adoptată, ea devine o poziție obligatorie.

Problema navigației pe Dunăre este o problemă foarte delicată și decizia Consiliului Economic și Social al Conferinței de pace este curată fiindcă intervine într-o chestiune pendinle între cele patru mari puteri în urma recomandărilor conferinței de la Paris, Consiliul de Miniștri al celor patru mari puteri este pus astfel în fața unui fapt implinit prin decizia votată de Consiliul Economic și Social cărui astfel se caută să i se impună o decizie. S'a preferat să se rezolve o chestiune negociabilă și în curs de negociere, printr'un vot. Rezultatul este un impas căci la invitația secretarului general al ONU, au răspuns negativ țările riverane: Uniunea Sovietică, Cehoslovacia, Jugoslavia, iar România și Ungaria nici n'au fost măcar invitate. Au răspuns favorabil: Marea Britanie, Statele Unite și Grecia, fiindcă Franța a condus participarea ei, de aceea a țărilor riverane.

Astfel, dacă va avea loc această conferință de la Viena, conferința se va tine fără participarea țărilor riverane care au prioritate în stabilirea navigației pe Dunăre.

Ar fi foarte interesant desigur, ca acele țări care n'au nimit comuni cu Dunărea, cum sunt Statele Unite, Marea Britanie și Grecia, să chibzuiască asupra navigației pe Dunăre. Ce-ar spune oare Statele Unite dacă toate țările ce cere dreptul de liberă navigație pentru toate națiunile pe fluviul Mississippi, Desigur, guvernul Statelor Unite și în cazul de față toate statele s'ar opune.

Este foarte probabil ca această conferință nu va avea loc și miniștrii de externe întruniți la conferința de la New-York tratând această problemă, vor găsi formula justă și acceptabilă pentru problema navigației pe Dunăre care este un drept al țărilor riverane.

Problema Dunării va fi rezolvată desigur, în cadrul unei conferințe dunărene, numai de țările riverane, ori în cadrul unei conferințe mondiale privind toate căile de comunicație fluviiale și maritime de interes mondial.

MIRCEA DAN

CASATORIE D-soara ELENA IZAC și DI. COLFESCU GHEZA

anunț căsătoria lor în ziua de 10 Nov. 1946, la orele 4.30 d. m. care se va celebra în biserică rom. cat. din Arad.

4100

D. ministru Lucrețiu Pătrașcanu primit cu entuziasm în Tara Moților

Importante doleanțe ale populației județului Arad, soluționate de primul candidat pe lista din Arad a BPD.-ului

Sâmbătă dimineață a sosit în stația Arad venind din Capitală d. ministru Lucrețiu Pătrașcanu, primul candidat pe lista din Arad a Blocului Partidelor Democrate.

În cursul aceleiași dimineți d. ministru al Justiției, însoțit de candidații Vințe Ioan și Moș Simion precum și d. Belle Petre președintele Comitetului Județean Electoral BPD., s'au continuat drumul spre Gurahonț, Aciuța, Vărfuri și Hălmeagiu, unde au avut întruniri publice și constituiri cu populația acestor comune

d. ministru ascultând doleanțele cetățenilor din comunele amintite.

Seara, la Hălmeagiu a avut loc o întrunire după care intelectualii comunei au oferit o masă comună în onoarea d. lui ministru Pătrașcanu.

Asupra întrunirilor care au avut loc vom reveni cu amănunte în numărul nostru de Marți.

Intors din capitală, d. ministru Lucrețiu Pătrașcanu a adus cu dsa rezolvarea mai multor doleanțe prezentate în timpul vizitei trecute, care sunt de mare importanță

pentru populația județului nostru. Asupra rezolvării acestor probleme cât și asupra datelor precise vom reveni Luni dimineață în ediție specială.

TINERI,

Pentru dreptul la cultură și asigurarea viitorului vostru,

**votați
SOARELE**

Vie activitate diplomatică la conferința miniștrilor de externe

Tratatativele dintre guvernul jugoslav și d. Togliatti au adus rezultate reale. — Nu se va produce nici o demisie în sânul cabinetului Truman

NEW-YORK. — Sedința de ieri a celor patru miniștri de externe care a durat 5 ore a fost prezidată de d. Molotov, ministru de externe al Uniunii Sovietice.

Au fost luate în discuție clauzele tratatelor de pace cu Italia și România. Această sedință a decurs într'un spirit de înțelegere.

După cum anunță corespondenții de presă, d. Simici, ministru de externe al Jugoslaviei a fost primit ieri în audiență de către d. Bevin cu care a discutat despre problema Triestului. După aceasta d. Simici a avut o învedere cu reprezentantul guvernului francez.

Guvernul Italian a trimis un memoriu conferinței miniștrilor de externe arătând că tratativele duse de d. Togliatti, șeful partidului comunist Italian cu guvernul marșalului Tito a realizat o înțelegere în mai multe privințe. Astfel în urma acestor tratative, prizonierii Italiani din Jugoslavia vor fi eliberați. Cu toate acestea — precizează memoriul — guvernul Italian nu poate renunța dela Gorizia deoarece Italia vrea să aibe granițe naturale.

Consiliul miniștrilor de externe a mai primit un memoriu din partea Comitetului refugiaților unde se arată că refugiații veniți din zona americană și britanică, s'au plâns că au fost supuși brutalităților, deoarece autoritățile militare anglo-americane au sprijinit elemente fasciste din aceste lagăre.

Delegatul Statelor Unite a declarat ieri la adunarea generală a Organizației Națiunilor Unite că guvernul Statelor Unite este gata să adere la o declarație de condamnare a regimului Franco, însă nu este de acord să rupă relațiile diplomatice.

Adânc îndurerată Ion soț, Ion, Teodor, Petru, Ghijă și Valeria copii, Savu ginere, nepoții și surorile aduc la cunoștința prietenilor, cunoștințelor și tuturor care au iubit-o, înecarea din viață în ziua de 9 Noembrie, la orele 9 a. m., a scumpei lor soție, mamă, soacră și bunică

Perva Sofia

În etate de 62 ani, cel mai bun suflet din lume. Inmormântarea va avea loc Luni, 11 Noembrie, la orele 3 d. m. din capela Spitalului Central la cimitirul Pomenirea.

FAMILIA ÎNDURERATA

ce cu această țară, căci n'a sosit încă momentul potrivit pentru a face acest lucru.

MOSCOVA. — După cum anunță postul de radio Moscova, ziarul Pravda comentând problema votului, arată că această problemă a fost ridicată de unele state mici prea pripit și cu intenția de a desbina unitatea dintre cele patru mari puteri.

NEW-YORK. — Corespondenții de presă anunță că în cursul zilei de ieri s'atorul Wandenberg și d. Byrnes au a-

vut o sedință comună cu care ocazie au afirmat că politica Statelor Unite nu va suferi nici o schimbare și partidul republican va sprijini toate acțiunile cabinetului actual.

În cursul zilei de ieri, cabinetul Truman a avut prima întrunire la Casa Albă. După cum se comunică, ministru au evitat să dea răspunsuri la întrebările ziariștilor.

D. Harriman a declarat în modul cel mai categoric că nu se va produce nicio demisie din cabinetul Truman.

Fiorosul criminal Sibii Vasile șeful bandei dela Căsoia a fost împuscat cu încă 4 complici ai săi în timp ce voia să evadeze dela închisoarea Curții Marșiale din Timișoara

TIMIȘOARA. Eri noapte, la închisoarea militară a Curții Marșiale din Timișoara, s'au petrecut evenimente dramatice care s'au soldat cu moartea a 5 periculoși spioni și bandiți reținuți acolo pentru a fi judecați.

Pe la orele 5 dimineața, sentinela Mihail Dntu, care făcea de gardă, a observat că sub protecția întunecului mai multe persoane încearcă să treacă gardul închisorii.

Soldatul i-a somat imediat să se oprească și a tras în aer mai multe focuri.

Corpul de gardă care s'a trezit, a luat în urmărire pe răufăcători care nu s'au predat și au opus rezistență. În lupta care a fost angajată cinci dintre răufăcători pe nume: dr. Drescher Rudolf, Ioan Filip, Lamping Iuliu, Teodor Preda și Vasile Sibii au rămas morți lângă zidul închisorii, iar Alexe Dinu și fostul SS-ist Gerhard Krausse au fost răniți mai ușor.

Cercetările care au fost introduse au dovedit că evadarea a fost pusă la cale de către dr. Drescher cunoscut spion, fost medic personal al

lui Hitler, care era unul dintre cei mai periculoși spioni. A mai avut o parte activă în actul de evadare cunoscutul bandit Sibii Vasile, arestat de către poliția din Arad, care a făcut 10 tâlhării în județ, toată seară de bandă.

Acest bandit care în cele din urmă și-a luat pedeapsa bine meritată a comis trei crime de omor și numeroase acte de tâlhărie.

Soldatul Mihail Dușiu, care a descoperit evadarea, a fost recompensat cu o mare sumă de bani pentru conștiinciozitatea sa.

Accumulatoare pt.
Auto-Radio-Motociclete
la
VERES,
ARAD
Bld. Regele Ferdinand No. 9.
Telefon 29-76.